

Motion till riksdagen 2024/25:2322

av Sanne Lennström m.fl. (S)

Stickmyggsbekämpning kring Nedre Dalälven

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en plan för ett långsiktigt samarbete mellan relevanta aktörer för att skapa en gemensam strategi för bekämpning av översvämningsmyggor på drabbade platser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att ge långsiktiga och flexibla tillstånd för bekämpning av översvämningsmyggor vilka inte begränsar sig till tidigare förekomst av larver utan tar hänsyn till framtida risk för förekomst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Om vi ser tillbaka i tiden har det funnits mycket mygg i orter som exempelvis Tärnsjö och Österfärnebo. Sedan 2000-talet har vi sett att plågan gällande översvämningsmygg dessutom drabbar helt nya områden. Hundar och kor har fått flyttas för att inte duka under av myggbetten, hästägare vittnar om att man inte kan ta på hästarna utan att få blod på händerna för alla mygg som sitter där. Vare sig människor eller katter kan gå ut, näringsverksamheter tvingas stänga och även inomhus drabbas människor via skorstenar och ventilationskanaler då detta är vägar de aggressiva myggorna använder för att ta sig in. Detta är inte en miljö vi som bor i området kring nedre Dalälven kan acceptera att människor tvingas leva i varje år.

För ett år sedan såg vi att den omväxlande och blöta våren/sommaren resulterade i att bekämpningsmedlen inte räckte till när fler bekämpningar än vanligt behövde genomföras. Vi såg också att endast regnet i vissa områden räckte för att skapa nya kläckningsmarker. Med klimatförändringarna är myggplågan inte ett minskande problem utan något som är ett rejält hot mot möjligheten att bo och verka i dessa områden.

Myggen breder ut sig och det finns ingen egentlig gräns för hur långt de kan spridas på sikt. Den här problematiken har både vi och experter varnat för under lång tid. Vi kan inte vänta med att förbereda oss och bygga upp en beredskap för framtiden.

Sommaren 2024 blev inte den myggsommar som befarats. Den har varit relativt kall och torr vilket inte givit myggen god grogrund. ”Skönt att kunna sitta ute”, lyder en artikel på detta tema. Att sitta ute är en lyx man inte alltid förunnas i drabbade områden. Trots en underfinansiering verkar det som att vädret höll myggen stången. Men ska vi verkligen behöva förlita oss på vädret och tur? Det är viktigt att ta människors oro på allvar och kunna lova att man inte ska behöva flytta på grund av mygginvasion. Det handlar om investerare för bygden som idag tvekar då inte ens uteserveringar kunnat ha öppett i perioder. Det handlar om att minska oro och ta ansvar. I slutändan handlar det om att ge dessa människor trygghet och framtidstro.

Det har dock hänt en del gällande beredskapen mot myggen. Vi är självklart nöjda över att det numera ges fleråriga tillstånd för bekämpning, men vi kan inte fortsätta ligga steget efter myggens utbredning. Mer generella tillstånd måste ges för att de som övervakar och bekämpar stickmyggen ska kunna sätta in åtgärder direkt när de ser att nya områden är drabbade.

Att använda BTI som bekämpning är helt nödvändigt för området som det ser ut idag. Det bör dock betonas att bekämpningen inte är en engångslösning utan något som måste göras årligen, eftersom den inte påverkar myggbeståndet nämnvärt annat än för den enskilda kläckningen.

Det finns idag flera olika metoder tillgängliga för att begränsa uppkomsten av översvämningsmygg. Det bör dock nämnas att ingen av dessa i dagsläget är tillräcklig för att säkra en dräglig boendemiljö såvida inte BTI används som komplement.

Att avgöra vilka åtgärder som ska användas och i vilken omfattning eller kombination vore oklokt att låsa sig fast vid. Däremot så måste staten, som i slutändan är de som begränsar vilka metoder, och i vilken omfattning, som får användas, börja ta sitt ansvar för situationen på riktigt. Det här är en fråga som påverkas av flera olika nationella intressen, som bromsar bekämpningen eller bidrar till att den behövs. Det är därför viktigt att värna ett långsiktigt samarbete mellan flera olika aktörer, där staten är en viktig del, för att tillsammans arbeta fram en gemensam plan för bekämpning av översvämningsmyggor på särskilt utsatta platser. Här behöver man även ta hänsyn till beredskap för en eventuell utbredning och spridning av problematiken.

Sanne Lennström (S)

Åsa Eriksson (S)

Patrik Lundqvist (S)

Lars Isacsson (S)